

Linjaus aluekeskusten yhteisötiloista

5390/00.04.01/2021

Kh 17.05.2021 § 193

**Valmistelija:** osallisuuskoordinaattori Heli Veripää, puh. 020 615 8577, heli.veripaa(at)kouvola.fi

Aluetoimikunnat ovat tehneet alueillaan yhteisötilan tarveselvitystä, jossa on noussut esille tarve lähellä olevista saavutettavista harrastus- ja toimintamahdollisuuksista. Jaalan kuntalaisillassa helmikuussa 2021 todettiin, että yhteisötila lisää eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja yhteisten tapahtumien järjestämistä asukkaiden iloksi. Yhteinen tila monipuolistaa asukkaiden harrastusmahdollisuuksia lähellä kotia ja luo pitkäjänteisyyttä yhdistysten toimintaan sekä palvelee asukkaiden, yhdistysten ja muiden toimijoiden tilantarvetta.

Kuusankosken ja Jaalan alueilla on tehty yhdistysten tilatarveselvitys. Anjalankoskella on kyselyt asukkailta yhteisötilan tarpeesta ja toiveista.

Kuusankosken alueella tarve yhteisötilaan on selkeästi olemassa. Tämä tuli hyvin esille helmi-maaliskuun aikana yhdistyksille ja seuroille, n. 20:lle vastanneelle tehdystä ennakkokyselyssä. Tämänhetkinen tilatilanne on hyvin kirjava, hajanainen, puutteellinen, moneen paikkaan levittäytynyt, eikä siinä ole jatkuvuuden turvaa. Nykyinen tilanne ei myöskään edistä 3-sektorin kehittymistä aktiiviseksi kaupunkilaisia inspiroivaksi toiminnan lähteeksi, mikä kaupungin strategiassakin on kirjattu keskeiseksi voimavaraksi.

Jaalassa on kartoitettu alueen järjestöiltä yhteisötilan tarvetta. Kyselyyn vastanneilla on tarvetta kokous- ja kokoontumistiloille sekä säilytystilalle. Jaalan alueen yhteisötilan valmistelu jatkuu yhteistyössä alueen III sektorin toimijoiden kanssa.

Anjalankoskella kyseltiin asukkailta vuonna 2019 yhteisötilan tarvetta ja tehtiin asiasta hankehakemus, joka jäi odottamaan laajempaa yhteisötilalinjausta. Kyselyyn saatiin 77 vastausta. Vastaajista 53 % vastasi asioivansa Inkeröisten aluekeskuksessa

ja 39 % Myllykosken aluekeskuksessa. Yhteisötilaan toivottiin mm. kahvilaa, palveluita, infopistettä, harrastusmahdollisuuksia ja seurustelutilaa. Todettiin mm., että yhteisötila olisi kylän ilmeen kohotusta sekä asukkaiden huomioimista ja arvostusta sekä sosiaalinen yhdistävä tekijä eri ikäisille kyläläisille ja tietopankki ulkopaikkakuntalaisille. Keskipiste, oman alueen yhteinen kohtaamispaikka ja samalla asiointipaikka. Yksi taajaman sydämistä helpon saavutettavuuden ja esteettömyyden takia. Osassa vastauksissa todettiin, että onko vain pelkkä haave, joka ei kuitenkaan toteudu. Osalle asia oli vielä vieras ja tuntematon.

Keskusta-alueella on suunniteltu yhteisötilaa nykyiseen pääkirjastoon. Suunnittelu jatkuu edelleen ja odottaa mahdollisia uusia tilainvestointeja. Nykyisestä pääkirjastosta on vaikeaa kohdentaa tilavarausta keskustan alueen yhteisötilaksi.

Valkealaan rakennettava uusi koulu tulee olemaan monitoimitalo, johon sijoittuu yhteisötila. Elokuussa 2020 on käynnistetty pilottina Elimäki-Koria aluetoimikunnan toimesta Elimäen vanhassa kunnantalossa (Puljussa) yhteisötilan toimintamallin suunnittelu yhdessä eri järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Puljun kustannukset on katettu aluetoiminnan kustannuspaikalta.

Yhteisötilan varauksissa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys. Alueellisissa yhteisötiloissa voidaan tarjota asukkaille eri toimijoiden yhteistyönä harrastus- ja tukitoimintaa, vapaaehtoistoimintaa ja kuntouttavan työtoimintaa. Digitalisaatio mahdollistaa palvelujen tarjoamisen yhteisötiloista myös etänä. Alueellisina yhteisötiloina tulee hyödyntää ensisijaisesti kaupungin nykyisiä tiloja, jolloin tilojen käyttöaste ja monikäyttöisyys toteutuu. Yhteisötiloihin on mahdollista kohdentaa palkkatukijaksolaisia päivittäisen toiminnan toteuttamiseen. Yhteisötilojen toiminnan tukemiseksi tulee arvioida mahdollisuus resursoida aluetoimintaan yhteisötilojen yhdyshenkilö.

Kinno on käynnistänyt yrityspalvelutilaa koskevan hankkeen yhdessä yrittäjien ja yritysjärjestöjen kanssa toimitusjohtaja Kimmo Niemen johdolla. Yrityspalvelutilaselvitys valmistuu toukokuun 2021 loppuun mennessä. Yritykset voivat hyödyntää mahdollisuuksien mukaan myös alueellisia yhteisötiloja.

Järjestöt saavat kaupungilta vuosittain avusta, josta merkittävä osa kohdentuu tilavuokriin. Yhteistyössä hyvinvointi- ja yhteisöpalvelujen sekä Elimäen-Korian aluetoimikunnan kanssa on valmistelu yhteisötilan päätöksenteossa olevaa esitystä kaupunginhallitukselle siten, että Kouvolan kaupunki vastaa eri yhteisöjen (ml. aluetoimikunnat) käytössä olevien tilojen kiinteistä kustannuksista (vuokra, kiinteistön hoito, jätehuolto, sähkö, vesi, vartiointi, siivous, wlan-yhteydet, palotarkastus/pelastussuunnitelma, vakuutus) ja em. huomioidaan järjestöjen ja kaupungin yhteistyömallin valmistelussa. Järjestöyhteistyön toimintamalli on hyväksytty kaupunginhallituksen kokouksessa 10.5.2021.

Kouvolan kaupunkistrategiassa 2019 - 2030 todetaan, että Kouvola turvaa asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen taloudellisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin sekä yhteisöllisyyden edellytykset. Kouvolan kaupunkistrategian pohjalta johdetuissa Hyvinvoinnin- ja Elinvoiman kasvuoajelmissa keskeisiä teemoja ovat työllisyys, ympäristö ja osallisuus.

Hyvinvoinnin kasvu -ohjelmassa puolestaan todetaan, että yhteisöllisyys lisää ihmisten kiinnittymistä omaan asuinalueeseensa ja edistää ympäristöstä huolehtimista. Järjestöt ja muut yhteisöt tekevät yhteisöllisyyttä edistävää vapaaehtoista- ja kansalaistoimintaa laajasti. Yhteisöllisyyttä voidaan edistää järjestöjen toimintamahdollisuuksia parantamalla, julkisten rakennusten tehokkaammalla monitoimijaisella käytöllä (ns. normaalin käytön lisäksi) ja mahdollistamalla erilaisien tapahtumien järjestäminen.

Aluetoimikunnan toimintasäännön 2 § "Aluetoimikunnan toiminta-alue" todetaan seuraavaa:

"Aluetoimikunnan toiminta-alue on tilastollinen suuralue. Suuralue on entisen kunnan alue, kuitenkin niin, että Kuusankoski ja Jaala muodostavat yhden alueen. Jokaisella suuralueella on aluekeskus, jossa on vähintään yksi monipalvelupiste hyödyntäen kaupungin nykyisiä toimitiloja."

Aluetoimikunnan toimintasäännön 5 §:ssä aluetoimikunnan yhtenä tehtävänä on todettu monipalvelupisteiden toiminnallisen sisällön suunnittelu.

Vuoden 2022 aikana perustetaan Jaalaan yhteisötila ja Elimäen yhteisötila Pulju jatkaa toimintaansa. Valkealan alueella valmistellaan yhteisötilaa monitoimitaloon. Muilla alueilla katketaan tilatarvesuunnitelmien laadintaa.

Kaupungin tilapalvelut määrittää markkinaehtoisin perittävän tilavuokran, mikäli perustettavista yhteistiloista vuokrataan tilaa esim. johonkin tapahtumakäyttöön.

Lisätietoja: hyvinvointijohtaja Arja Kumpu, puh. 020 615 7429, arja.kumpu(at)kouvola.fi, osallisuuskoordinaattori Anne Eriksson, puh. 020 615 8429, anne.eriksson(at)kouvola.fi, osallisuuskoordinaattori Heli Veripää, puh. 020 615 8577, heli.veripaa(at)kouvola.fi.

**Apulaiskaupunginjohtajan ehdotus:**

Kaupunginhallitus päättää seuraavaa:

- kaupunki vastaa aluekeskuksiin perustettavien yhteisötilojen kiinteistä kustannuksista ja tarjoaa yhteisötilat aluetoimikunnille, alueen asukkaille, yhdistyksille ja järjestöille maksutta
- tilan vastuutaho laatii kaupungin yleisten yhteisötilojen toimintaperiaatteiden pohjalta esityksen kaupungille tilan toimintaperiaatteiksi ja käytön säännöiksi.
- talousarvion 2022 valmistelun yhteydessä varataan määräraha aluetoimintaan yhteisötilojen kiinteisiin kokonaiskustannuksiin.

**Kaupunginhallituksen päätös:**

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kehittämispäällikkö Heli Veripää ja hyvinvointijohtaja Arja Kumpu poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 15.44.